

26 § va-lagen

En bostadsrättsförening som sedan år 1962 varit befriad från avloppsavgift har – med jämkning av avloppskontraktet – ansetts skyldig att numera erlagga taxeenlig bruksavgift för fastigheten.

Bostadsrättsföreningen äger fastigheterna V 1 - 7 i Täby kommun. Fastigheterna ligger inom verksamhetsområdet för kommunens allmänna va-anläggning. På fastigheterna ligger två större hus med sammanlagt 704 lägenheter. Sedan 1962 är fastigheterna anslutna till kommunalt vatten och avlopp. För anslutningen betalade bostadsrättsföreningen ett belopp om 876 707 kr enligt ett avloppskontrakt mellan va-verket och föreningen som ingicks år 1962. Bebyggelsen hade tillkommit efter ett stadsplaneavtal mellan Täby köping och HSB i Täby från år 1958. I stadsplaneavtalet § 6 mom. D anges bl.a. följande

Det åligger HSB att deltaga i köpingens kostnader för avloppsreningsverk, för anordnande av allmänna huvudledningar för avlopp utanför exploateringsområdet, samt för utbyggnad av Östra Banvägen. HSB förbinder sig att såsom bidrag till dessa kostnader till köpingen erlagga avgifter per kvm bruttovåningsyta med kr. 3:- för avloppsreningsverk och med kr 10:- för huvudavloppsledningar.

I § 9 anges vidare:

Då exploitören skall bekosta alla erforderliga ledningar för vatten inom exploateringsområdet skall köpingen icke uttaga särskild anslutningsavgift för vatten av HSB eller ägare av tomter förvärvade av HSB.

I det senare ingångna avloppskontraktet stipulerades vilken avgift (876 707 kr) som skulle erläggas av föreningen för anslutningsrätten och i p. 5 anges följande:

Anslutningsavgiften inkluderar kostnader för anläggningarnas utförande, underhåll och skötsel, verkets utrednings- och administrationskostnader samt servisleddning intill den anslutande fastighetens gränslinje.

Avloppskontraktet är undertecknat av föreningen och av Täby sockens va-verk. Frågan om bostadsrättsföreningen skall betala bruksavgift för avlopp har tidigare prövats av Va-nämnden (mål nr Va 93/77 beslut BVa 55/80).

Bostadsrättsföreningen yrkade att Va-nämnden skulle fastställa att Täby kommun inte har rätt att av föreningen ta ut bruksavgift för avlopp.

Kommunen bestred yrkandet.

Kommunen yrkade att Va-nämnden skulle fastställa att kommunen äger rätt att från och med den 1 januari 1999 eller den tidpunkt Va-nämnden finner skälig, ta ut taxeenlig bruksavgift för avlopp för fastigheterna V 1 – 7 i Täby kommun utan hinder av det den 28 september 1962 tecknade avloppskontraktet mellan

kommunen och föreningen.

Bostadsrättsföreningen bestred kommunens yrkande. Om Va-nämnden skulle finna att en jämkning skall ske hemställde föreningen att nämnden skulle fastställa att kommunen inte har rätt till taxeenligt avgiftsuttag så länge föreningen äger fastigheterna eller om nämnden inte skulle anse att detta är skäligt hemställdes att tidpunkten skulle fastställas i första hand från och med den 1 januari 2020 eller i andra hand från och med den 1 oktober 2002 och i inget fall förrän beslutet vinner laga kraft.

Bostadsrättsföreningen anförde till stöd för sin talan följande: Grund för jämkning av avloppskontraktet föreligger inte. Huruvida jämkning av kontrakt kan och skall ske, har prövats i flera mål, dels beträffande Brf i BVa 55/80, dels i BVa 41/98, dels i NJA 1994 s. 359. I BVa 55/80 var jämningsfrågan uppe till bedömning och i stort sett finns det inte några nya omständigheter som förändrar den bedömningen. Föreningen anser inte att avtalet är uppenbart oskäligt. Vid avtalets ingående hade kommunen tillgång till såväl teknisk och ekonomisk som juridisk kompetens för att bland annat utföra anläggningen, beräkna kostnader och utforma avtal. Föreningen hade i förhållande till kommunen en sådan underlägsen ställning som avses i 36 § 2 st avtalslagen. Det är kommunen som har utformat avtalet och det krävs därför starkare skäl än annars för att jämka det. Kommunen hade vid tiden för avtalets ingående möjlighet att föreställa sig den framtida utvecklingen för va-försörjningen. Kommunen hade påbörjat utformandet av taxor enligt VAL55 och hade därför möjlighet att låta dessa taxor ingå i avtalet. Kommunen valde dock att inte ta in taxorna i avtalet. Vidare borde den kraftiga kostnadsökning som skedde under åren 1957 – 1961 föranlett kommunen att i avtalet ta in en klausul om kompensation för framtida kostnadsökningar. Inte heller detta har kommunen gjort, vilket bör falla tillbaka på kommunen. En ytterligare omständighet vid avtalets tillkomst är som Va-nämnden anger i BVa 55/80 sid 18 att Brf V i kontraktet påtagit sig en betydligt mera långtgående skyldighet att bidra till kostnaderna för kommunens avloppsanläggning än vad som annars skulle blivit fallet om avgifterna i stället bestämts enligt de i allmänhet tillämpade bestämmelserna. Genom att överta den skyldighet som enligt stadsplaneavtalet ursprungligen åvilat exploatören att bidra till kommunens kostnader för avloppsreningsverk och för anordnandet av allmänna huvudledningar för avlopp utanför exploateringsområdet, har Brf V tvärtemot vad kommunen anför faktiskt givit kommunen en betydande ekonomisk prestation. Under den tid som föreningens avtal har varit gällande har kommunen från övriga brukare inte heller tagit ut avgift för avlopp under mer än 19 år. Någon förmån för föreningen under övrig tid kan därför inte anses föreligga. Vad som dessutom bör beaktas är att kommunen, trots kontrakt och tidigare prövning i Va-nämnden, nu anser sig kunna ta ut bruksavgift för avlopp från den 1 januari 1999, utan att först diskutera en eventuell jämkning av avtalet med föreningen eller att låta frågan prövas av Va-nämnden. I stället var det föreningen som var tvungen att föra upp frågan i Va-nämnden. Detta förfarande måste ligga kommunen till last vid jämningsprövningen. Enligt föreningens uppfattning har det erlagda beloppet även varit avsett att täcka framtida kostnader. Sedan 1981 har det endast skett en trefaldig ökning av kostnaderna för avloppshanteringen dvs. från ca

16 Mkr år 1981 till ca 47 Mkr för 1997. Om någon jämkning av avtalet överhuvudtaget skall ske måste föreningen i vart fall få tid på sig att ställa in sin ekonomi på det framtida avgiftsuttaget. Som det nu är har föreningen sin ekonomi planerad med hänsyn till avloppskontraktet.

Kommunen anförde följande till stöd för sin inställning: Kommunen gör gällande att det numera föreligger skäl att jämka det år 1962 tecknade kontraktet enligt 36 § avtalslagen så att taxeenlig bruksavgift för avlopp kan tas ut av föreningen. Rättsfallet NJA 1994 s. 359 ger stöd för att äldre va-avtal kan jämkas. Vidare åberopas Va-nämndens beslut BVa 41/98 och Vattenöverdomstolens dom DTVa 1/95. Kommunen anser att förhållandena ändrats jämfört med hur det var när föreningens kontrakt var uppe till prövning förra gången. 36 § avtalslagen har öppnat möjligheten för att jämka långvariga avtal utan uppsägningsrätt och som innebär stora fördelar i avgiftshänseende. Sedan avtalet prövades förra gången har det gått nästan ytterligare 20 år och den tid som avtalet varit i kraft närmar sig 40 år. Ju längre tid som förflutit desto större skäl finns det för en jämkning. Det är i och för sig riktigt att föreningen bidragit till större kostnader för avloppsanläggningen än vad andra brukare i va-kollektivet gjorde vid den tiden, men det belopp som då erlades innefattade inte något bidrag till framtida drift, bruk och förnyelse av anläggningen. Förmånen att slippa betala bruksavgift för avlopp utgör inte vederlag eller kompensation för någon motprestation från föreningens sida. Omständigheterna kring tecknandet av avloppskontraktet samt händelseutvecklingen därefter innebär att det enligt kommunens uppfattning är oskäligt att föreningen med anledning av avloppskontraktet skall slippa betala bruksavgift för avlopp när alla va-abonnenter utan avloppskontrakt debiteras sådan avgift. Det är inte enbart i kommunens eget intresse en sådan jämkning bör ske utan även med beaktande av en skälig och rättvis avgiftsfördelning mellan alla fastighetsägare i va-kollektivet. Kontraktet uttrycker inte att avgiftsbefrielsen skulle gälla för all framtid. När det upprättades fanns ingen avgift för avlopp och det speglar därmed de förhållanden som rådde då. Kostnaderna för avloppsanläggningen har ökat väsentligt sedan avloppskontraktet tecknades och fortsätter också att öka. För närvarande uppgår de årliga driftskostnaderna för avlopp till ca 30 Mkr. Det ställs allt högre krav på avloppshantering och ytterligare investeringar i avloppsanläggningen är planerade. Föreningen har mer än väl kompenserats under årens lopp. Det är inte oskäligt att nu jämka avloppskontraktet. Kommunen använde likadana avloppskontrakt för alla de fastigheter som anslöts till anläggningen på samma sätt som bostadsrättsföreningens fastigheter. Tiden för dessa kontrakt har under alla omständigheter löpt ut. Den avgift som erlagts enligt dessa kontrakt har i praktiken aldrig inkluderat framtida kostnader.

Vad beträffar det förhållandet att föreningen genom den ekonomiska prestationen skulle ha påtagit sig en betydligt mer långtgående skyldighet att bidra till kostnaderna för anläggandet av den kommunala avloppsanläggningen anför följande: När det gäller ordnandet av va-försörjningen har föreningen enligt stadsplaneavtalet å ena sidan dels utan vederlag haft att bestrida kostnaderna för dragning av ledningar för renvatten, spillvatten och dagvatten samt servisledning enligt römnätsplan, dels haft att betala anslutningsavgift med 3 kr/kvm bruttovåningsyta

för avloppsreningsverk och 10 kr/kvm bruttovåningsyta för huvudavloppsledning; å andra sidan befriats från skyldigheten att betala anslutningsavgift för vatten. Kostnaden för rörledningsarbetena inom exploateringsområdet och som föll på exploatören uppgick till 930 000 kr i 1957 års penningvärde. Denna kostnad avsåg dock hela exploateringsområdet med två bostadsrättsföreningar – V och J – och totalt 1 548 lägenheter. Utslaget på bägge bostadsrättsföreningarna med sammanlagt 1 548 lägenheter ger detta en kostnad på ca 600 kr/lägenhet eller 422 400 kr för bostadsrättsföreningen V med 704 lägenheter. Föreningens bidrag till kommunen utgörs således dels av värdet av de rörledningar som exploatören utfört och överlåtit vederlagsfritt till kommunen, dels av den anslutningsavgift som betalats. Detta bidrag uppgår för bostadsrättsföreningen V sammanlagt till ca 1,3 Mkr (876 707 + 422 400 kr), motsvarande 1 845 kr/lägenhet. Vid en jämförelse med övriga abonnenter som anslutits under tiden från slutet av 1950-talet till början av 1960-talet måste enligt kommunen vidare beaktas att de fastigheter som anslöts med direkt tillämpning av avgiftsbestämmelserna främst utgjordes av villafastigheter, medan utbyggnaden av flerbostadshus normalt reglerades i stadsplaneavtal. Stadsplaneavtalen som reglerat anläggandet av flera tusen lägenheter under den aktuella tiden, har haft likalydande formuleringar och innehållit motsvarande bestämmelser om bidrag till huvudledningar och avloppsreningsverk med 10 kr respektive 3 kr per kvm bruttoarea. Föreningens bidrag till kommunen uppskattas till ca 1 845 kr per lägenhet. Detta belopp är i och för sig högre än vad som skulle ha följt vid en direkt tillämpning av avgiftsbestämmelserna för flerbostadshus (ca 1 200 kr/lägenhet) men samtidigt lägre än anslutningsavgiften för en villafastighet (ca 3 000 kr). Med hänsyn till det anförda anser kommunen sammanfattningsvis att det inte finns fog för föreningens invändning att dess åtagande varit så betungande att det bör påverka jämkningsfrågan 35 – 40 år senare. Det faktum att bidraget från föreningen varit något högre än som skulle ha följt av en direkt tillämpning av taxebestämmelserna för flerbostadshus bör enligt kommunen inte tillmätas någon betydelse för jämkningsfrågan. Jämfört med det av Va-nämnden avgjorda målet om jämkning av avloppskontrakt (BVa 41/98), som gällde avloppskontrakt för en villafastighet, finns enligt kommunen inga omständigheter som i större utsträckning talar mot att jämkning skäligen bör ske. Föreningen har heller inte gjort andra motprestationer åt kommunen som talar mot jämkning. I sammanhanget bör också åter framhållas att den anslutningsavgift föreningen betalat i realiteten inte täckt kommunens framtida kostnader för underhåll, drift och förnyelse av den allmänna va-anläggningen och än mindre för den utbyggnad och förbättring av anläggningen som skett under de senaste 20 – 30 åren. Kommunen anser därför att de skäl för jämkning som Va-nämnden framfört i beslutsskäl i avgörandet BVa 41/98 är fullt tillämpliga även i detta mål.

Va-nämnden yttrade:

Föreningen har i målet begärt förklaring att taxeenlig bruksavgift för avlopp inte skall kunna tas ut av densamma på grund av det träffade avloppsavtalet från år 1962. Kommunen har på sin sida gjort gällande att skäl nu föreligger för att jämka det ingångna avloppsavtalet med stöd av 36 § avtalslagen så att taxeenlig avloppsavgift kan tas ut.

Det ifrågavarande avloppsavtalet ingicks år 1962 då kommunen ännu inte infört någon särskild va-taxa enligt då gällande 1955 års va-lag. Avloppsavgifter togs ut som anslutningsavgift medan någon särskild brukningsavgift för avlopp inte påfördes. Först från år 1965 infördes brukningsavgift för avlopp efter att kommunfullmäktige beslutat att införa en särskild va-taxa för avgiftsdebiteringen. I de avloppskontrakt som alltsedan år 1945 tecknats med brukarna föreskrevs i p. 5 att anslutningsavgiften inkluderade kostnaden för anläggningarnas utförande, underhåll och skötsel liksom kostnaderna för va-verkets utrednings- och administrationskostnader och servisledning till anslutande fastighets gränslinje.

Parterna torde vara ense om att p. 5 med angivet innehåll i vart fall språkligt sett har samma innebörd som ett villkor om befrielse från skyldighet att betala brukningsavgifter. 1955 års va-lag innehöll inte något förbud mot avtal i va-frågor men lagens bestämmelser var i viss mån tvingande så att de inte utan vidare kunde sättas ur kraft genom avtal mellan parter i ett va-förhållande. Vad beträffar det fall att huvudman för allmän va-anläggning träffat avtal med fastighetsägare om lägre avgift än som skulle utgå vid tillämpning av lagens avgiftsbestämmelser har Körlof i kommentaren till 1955 års va-lag uttalat att lagens avgiftsbestämmelser inte torde utgöra hinder för att ett sådant avtal skulle bli gällande mot huvudmannen (Se Körlof: Vattenförsörjning och avlopp 1957 s. 84). Av grunderna för 28 § i nu gällande 1970 års va-lag följer att avtal inte får träffas om va-fråga som regleras i allmänna bestämmelser eller taxa. Den nya lagen torde i princip inte rubba avtal som träffats innan lagen trädde i kraft. I ett tidigare beslut, Bva 55/80, i mål mellan parterna har Va-nämnden bl.a. konstaterat att för avtal ingångna före va-taxans ikraftträdande år 1965 så måste antas att kontraktsskrivningen framstått som det primära och att kommunen i avsaknad av giltig va-taxa betraktat de ingångna avtalen som rättsgrundande för avgiftsuttag från fastighetsägarna samt att giltigheten av dessa avloppsavtal inte påverkats av kommunens antagande av va-taxan år 1965 eller av tillkomsten av 1970 års va-lag. Avtalets giltighet har inte heller ifrågasatts i nu aktuellt mål.

I jämkningsfrågan gör Va-nämnden följande bedömning.

Till stöd för att gamla avloppskontrakt kan jämkas enligt 36 § avtalslagen har kommunen bl.a. hänvisat till bedömningen som Va-nämnden gjorde 1998-05-14 i beslutet BVa 41 mellan Täby kommun och ett par privatpersoner som ägare av en villafastighet, där även hänvisades till rättsfallet NJA 1994 s. 359. Av HD:s avgörande framgår att vid bedömningen av jämkningsfrågan skall vägas in att det genom va-lagstiftningen föreligger en offentlighetsreglerad ordning som går ut på att avgiftsskyldigheten för ägare till fastigheter som är anslutna till en allmän va-anläggning skall fördelas efter skälig och rättvis grund och att avtal om andra avgifter i strid med taxan i huvudsak är förbjudna. Som också konstaterades i Va-nämndens avgörande BVa 41 har skillnaden mellan avgiftsfrihet och skyldighet att betala taxeenlig avloppsavgift i Täby kommun med tiden blivit allt större på grund av den allmänna pris- och kostnadsutvecklingen och gjorda investeringar i den kommunala avloppsanläggningen. Avloppskontraktet har nu varit i kraft i snart 40

år. Allt högre och nya krav har kommit att ställas på den allmänna va-anläggningen och särskilt i fråga om rening av avloppsvattnet. Det har medfört en avsevärd ökning av kostnaderna för avloppshanteringen. De nu anförda förhållandena medför tillsammans med avtalets karaktär av standardavtal som inte kan antas ha individuellt utformats för just föreningens anslutning, att grund för jämkning av avtalet i och för sig föreligger. Vid bedömningen måste emellertid även hänsyn tas till föreningens uppgifter att avgiftsfriheten skall ses mot bakgrund av att denna i kontraktet påtagit sig en betydligt mera långtgående skyldighet att bidra till kostnaderna för kommunens avloppsanläggning än vad som skulle blivit fallet om avgifterna i stället bestämts enligt de i allmänhet tillämpade bestämmelserna.

I målet är upplyst att under slutet av 1950-talet och början av 1960-talet anslöts de flesta villafastigheter till va-anläggningen med direkt tillämpning av avgiftsbestämmelserna, medan utbyggnaden av bl.a. va-försörjningen för flerbostadshus normalt reglerades i stadsplaneavtal. De olika stadsplaneavtalen från denna tid avsåg flera tusen lägenheter och hade likalydande formuleringar och bestämmelser om bidrag till ledningsnät och reningsverk. Bidragsbeloppens storlek har också varit desamma i de olika avtalen, med 10 kr respektive 3 kr per kvm bruttoarea.

Kommunen har beräknat att stadsplaneavtalet och avloppskontraktet har inneburit att föreningen för anslutningen till avlopp av ifrågavarande fastigheter erlagt ett belopp som motsvarat ca 1 845 kr per lägenhet vilket var mer än vad som skulle ha debiterats enligt de dåvarande avgiftsbestämmelserna (1 200 kr/lägenhet). Föreningen har inte erinrat mot beräkningarna och Va-nämnden finner inte skäl att ifrågasätta dessa. Det erlagda beloppet per lägenhet synes dock inte vara högre än som allmänt betalades i samband med anslutning av fastigheter uppförda efter stadsplaneavtal i kommunen och lägre än vad som erlades för anslutning av en villafastighet. Med hänsyn till avloppskontraktets karaktär av standardavtal i vilka bestämmelsen i p. 5 alltid ingick förefaller det främmande att anta att punkten i just detta fall skulle ha intagits i kontraktet efter särskilda förhandlingar för att kompensera föreningen för dess utlägg också genom framtida frihet från brukningsavgifter. Vad som framkommit talar närmast för att innehållet i p. 5 i avtalet inte syftar längre än att just ange vad som på den tiden omfattades av anslutningsavgiften. Det högre avgiftstillskott jämfört med de tillämpade avgiftsbestämmelserna som föreningens bidrag till den allmänna anläggningen ändå inneburit får vid det här laget – med hänsyn till brukningstaxans utveckling genom åren – i vart fall anses vara kompenserat genom den faktiska avgiftsfrihet som tillkommit föreningen.

En avgiftsbefrielse utan begränsning i tiden framstår mot bakgrund av det anförda som oskälig i den mening som avses i 36 § avtalslagen. Med beaktande av omständigheterna i målet finner Va-nämnden därför skäligt bifalla kommunens talan på så sätt att kommunen från och med den 1 januari 2001 skall äga rätt att av föreningen uttaga taxeenlig brukningsavgift för avlopp.

Med ogillande av föreningens talan biföll Va-nämnden Täby kommuns talan på så sätt att det, med jämkning av villkoren i det den 28 september 1962 tecknade

avloppskontraktet, fastställs en rätt för kommunen att utan hinder av kontraktet från och med den 1 januari 2001 ta ut taxeenlig brukningsavgift för avlopp för fastigheterna V 1 – 7 i Täby kommun.

Beslut 2001-03-27, BVa 10
Mål nr Va 122/98

HSB Bostadsrättsförening V i Täby (föreningen) överklagade och yrkade att Miljööverdomstolen med ändring av Statens va-nämnds beslut skulle bifalla de yrkanden föreningen framställt i Va-nämnden.

Kommunen bestred ändring.

Parterna åberopade i Miljööverdomstolen i allt väsentligt samma grunder och omständigheter som vid Va-nämnden.

Miljööverdomstolen yttrade:

Det är ostridigt mellan parterna att punkten 5 i det aktuella avloppsavtalet innebär en befrielse för föreningen från skyldigheten att betala brukningsavgifter för avlopp. Den fråga Miljööverdomstolen har att ta ställning till i målet är om jämkning av avloppsavtalet skall ske enligt 36 § avtalslagen så att taxenlig brukningsavgift för avlopp kan tas ut.

I praxis har slagits fast att avloppskontrakt av i målet aktuellt slag kan jämkas med stöd av 36 § avtalslagen (NJA 1994 s.359). Enligt rättsfallet skall vid bedömningen av jämkningsfrågan vägas in att va-lagstiftningen innebär en offentlighetsreglerad ordning som går ut på att avgiftsskyldigheten för ägare anslutna till va-anläggningen skall fördelas i taxa efter skälig och rättvis grund och att avtal om andra avgifter i strid med taxan i huvudsak är förbjudna. Av betydelse vid bedömningen av jämkningsfrågan är vidare att skillnaden mellan avgiftsfrihet och skyldighet att betala taxeenlig avloppsavgift med tiden blivit allt större huvudsakligen på grund av den allmänna pris- och kostnadsutvecklingen och gjorda investeringar bland annat på grund av nya och skärpta miljökrav på kommunala avloppsanläggningar. Ju längre tid som förflyter desto större betydelse får de berörda omständigheterna för jämkningsfrågan.

Föreningen har gjort gällande att den genom stadsplaneavtal och avloppskontrakt påtagit sig en betydligt mer långtgående skyldighet att bidra till kostnaderna för kommunens avloppsanläggning än vad som eljest skulle blivit fallet om avgifterna i stället bestämts enligt de i allmänhet tillämpade bestämmelserna. Enligt Miljööverdomstolen bör föreningen ha rätt att tillgodoräkna sig de kostnader som hänför sig till exploateringen såvitt avser avloppsanläggningen såsom ett av föreningen lämnat bidrag till den kommunala avloppsanläggningen. Miljööverdomstolen delar Va-nämndens bedömning att det högre avgiftstillskott jämfört med de tillämpade avgiftsbestämmelserna som föreningens bidrag till den allmänna anläggningen enligt stadsplaneavtalet och avloppskontraktet inneburit, numera – med hänsyn till

brukningstaxans utveckling – får anses kompenseras genom den faktiska avgiftsfrihet som tillkommit föreningen. Föreningens bidrag till den kommunala avloppsanläggningen utgör således inte nu något hinder för jämkning av avloppskontraktet med stöd av 36 § avtalslagen. Inte heller utgör vad föreningen i övrigt anfört något hinder mot jämkning av avloppskontraktet.

Med hänsyn till vad som anförts får det i målet aktuella avloppsavtalets tidsbegränsade bestämmelse i punkten 5, med mellan parterna ostridig innebörd att föreningen är befriad från avgiftsskyldighet såvitt avser brukningsavgifter för avlopp, anses oskälig på sätt som anges i 36 § avtalslagen.

Frågan är då från vilken tidpunkt jämkning skall göras, d.v.s. från vilken tidpunkt brukningsavgift för avlopp skall utgå enligt gällande taxa.

Den 1 januari 2001 har föreningen på grund av det aktuella avloppskontraktet varit befriad från avgiftsskyldighet under drygt 38 år vilket får anses vara en lång tid när man – som här bör ske – bedömer en anläggning utifrån dess ekonomiska livslängd. Miljööverdomstolen finner att de omständigheter som enligt det tidigare anförda talar för att jämkning av avloppskontraktet bör ske nu vuxit så i betydelse att det får anses oskäligt att efter den 1 januari 2001 medge föreningen avgiftsfrihet för brukningsavgift under ytterligare tid. På grund härav skall Va-nämndens avgörande fastställas.

Miljööverdomstolen fastställde Statens va-nämnds avgörande.

Dom 2003-03-21

Mål nr M 3031-01